

УДК 7.017.4

СПЕЦИФІКА ЗАСТОСУВАННЯ ЕМОЦІЙНОГО ВПЛИВУ КОЛЬОРУ В ОБ'ЄКТАХ ДИЗАЙНУ

Студ. Л.А. Білоус, гр. БДф-mt-17

Студ. Я.В. Завгородня, гр. БДф-mt-17

Науковий керівник доц. О.О. Слітюк

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою даної роботи є розробка та вибір певних гармонійних сполучень кольорів та використання їх в майбутніх об'єктах дизайну. **Завдання** – розглянути типи гармонійних сполучень кольорів, встановити їх вплив на емоційний стан людини, запропонувати рекомендації щодо застосування гармонійних сполучень в об'єктах дизайну.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є процес психологічного впливу кольору на емоційний і психофізичний стан людини. Предметом дослідження є гармонійні сполучення кольорів.

Методи та засоби дослідження. В процесі дослідження використано методи аналізу та синтезу, класифікації та аналогії, а також емпіричний метод.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Запропоновано підходи до використання гармонійних сполучень кольорів з метою розробки і передачі певного настою майбутньому об'єкту дизайну.

Результати дослідження. Основу розуміння експресивності кольору становить емоційний досвід. Виникаючі емоції звільняють з полону повсякденного сприйняття світу, допомагають вийти за межі випадкової оцінки природи і творчих завдань, дозволяючи висловити на полотні власний настрій і сприйняття навколишнього світу. Кожен колір несе певне смислове навантаження, передає різні символічні значення. Достеменно відомо, що абсолютно всі кольори, які тільки існують на світі, за допомогою своїх коливань впливають на тілесний і душевний стан людини. Тому одна і та ж картина може викликати у глядача різний емоційний відгук. Кожен художник повинен уміти використовувати колірні поєднання, іноді ґрунтуючись на власній інтуїції. Кольорове оточення безпосередньо впливає на наш емоційний і психофізичний стан. Навіть один і той же колір, в залежності від інтенсивності і тривалості впливу, викликає у нас позитивні або негативні емоції. А наше око здатне розрізнити 1,5 млн. кольорів і відтінків [1].

Колір - це життя, він надає нам сил, оживляє, лікує і захоплює. Колір відіграє важливу роль у нашому житті та діяльності. У природі немає нічого безколірного. Людина живе у різноманітному кольоровому світі. Одні кольори дуже яскраві й чисті, інші бліді й настільки невизначені, що деколи важко підібрати їм назву. Поняття кольору та його сприйняття дуже складні. Колір – властивість тіл викликати визначені зорові відчуття у відношенні зі спеціальним спектральним складом та інтенсивністю відображеного або випроміненого видимого випромінювання [2]. Психофізіологічний вплив кольору на людину в емоціональному плані дуже великий. Колір може заспокоювати, хвилювати, радувати, пригнічувати, викликати відчуття теплоти й холоду, бадьорості й втоми, розширювати та звужувати простір, допомагати лікуванню хворих. Так червоний колір – збуджуючий, гарячий, енергійний, життєрадісний; зелений – колір природи, спокою, свіжості, заспокоює нервову систему; фіолетовий – колір втоми та смутку; коричневий створює спокійний настрій, виражає стійкість та міцність предметів [3].

В теорії композиції існує декілька груп гармонійного сполучення кольорів, це - кольорові гармонії. Розглянемо більш детально ці групи, та особливості їх емоційного впливу на людину.

В гармонійних сполученнях однотонових кольорів загальний тон надає спокійний урівноважений характер. Рівнеступеневий контраст викликає відчуття спокою, стабільності. Якщо кольори, обрані для сполучення, відділені один від іншого різними інтервалами, контраст по світлоті й насиченості виражається сильніше; динамічні відносини між кольорами вносить у композицію елемент активності, напруженості - гармонії динамічного контрасту (рис. 1а).

Гармонія споріднених кольорів засновується на присутності в них одного головного кольору та являє собою спокійну, врівноважену колористичну гаму, особливо коли вони не містять різких тональних протилежностей. Гармонізація, врівноваженість кольорів, що об'єднуються, як правило, пов'язана зі зміною їх насиченості та тональних відносин (рис. 1б).

Гармонійні сполучення споріднено-контрастних кольорів являють собою немалий складний вид колірних гармоній. Вони несуть в собі ознаку спорідненості, оскільки в них міститься деяка частина загального чистого основного кольору. Гармонійні сполучення різних груп характеризуються підвищеною колірною активністю та складністю. Найпростіше сполучення споріднено-контрастних кольорів значно збагачується при додаванні до них кольорів з тінювих рядів (рис. 1в).

В гармонійних сполученнях контрастних кольорів основні кольори не зв'язує ніяка ступінь спорідненості, але між ними існує внутрішня гармонійність та врівноваженість. Ці сполучення характеризуються динамікою, контрастом.

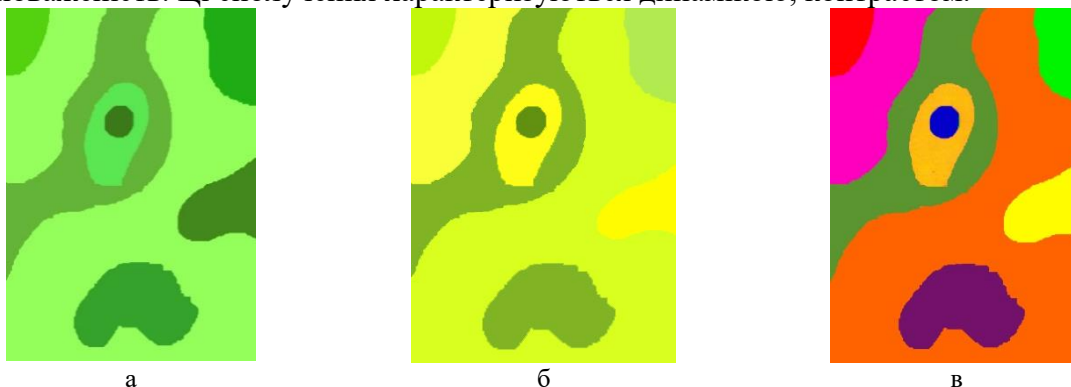

Рисунок 1 – Варіанти гармонійного сполучення кольорів:
а) однотонові; б) споріднені; в) споріднено-контрастні

Висновки. В результаті проведених досліджень було розглянуто типи гармонійних сполучень кольорів, встановлено їх вплив на емоційний стан людини, запропоновано рекомендації щодо застосування гармонійних сполучень в об'єктах дизайну.

Ключові слова. колір, гармонійні сполучення кольорів, емоційний вплив.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Омеляненко Е.В. Цветоведение и колористика: учебное пособие / Е. В. Омеляненко. - Электрон. текстовые дан. - Ростов н/Д : ЮФУ, 2010. - 184 с.
2. Волкотруб И.Т. Основы художественного конструирования: учеб. для худ. учеб. зав. / И. Т. Волкотруб. - 2-е изд., перераб. и доп. - К. : Выща школа, 1988. - 191 с.
3. Печенюк Т. Кольорознавство: підручник для студ. вищих навч. закладів / Т. Печенюк. - К. : Грані-Т, 2010. - 192 с.